

Norges vassdrags- og energidirektorat

DATO
28.02.2018

DERES DATO

REFERANSE
2017/6215

DERES REFERANSE
201706767

SAKSBEHANDLER
Jørgen Kjetil Knudsen, Strategistaben

Høring av Forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Utforming av uttakstariffer i distribusjonsnettet: Statsbyggs uttalelse

Vi viser til høringsdokument 5-2017 fra NVE: "Forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet – Utforming av uttakstariffer i distribusjonsnettet".

Statsbygg stiller seg positiv til omlegging til effekttariffer

Statsbygg stiller seg generelt positiv til forslaget om en omlegging av nettleien til effekttariffer, og ser dette som et fornuftig tiltak gitt endringer i energiforbruk, miljøpolitiske mål, teknologiutvikling og hensynet til forsyningssikkerhet. Statsbygg stiller seg også positiv til den foreslåtte modellen med innføring av et overforbruksledd og ser dette som et godt incentiv over for energibrukerne.

Leietakere i eiendommene Statsbygg forvalter er statlige organisasjoner. Disse betaler selv for sitt energiforbruk. En omlegging til effekttariffer har dermed ikke direkte økonomiske konsekvenser for Statsbygg selv. Statsbygg har som bygningseier imidlertid et ansvar for oppgraderinger og andre tiltak som kan bidra til mer energieffektive bygg.

Statsbygg har utført et omfattende arbeid med å identifisere energieffektiviseringstiltak ved eiendommene. En faktisk gjennomføring av slike tiltak er imidlertid avhengig av at leietakeren, som ansvarlig for energikostnadene, er økonomisk motivert til å medfinansiere tiltakene. En omlegging til effekttariffer vil kunne styrke leietakernes motivasjon slik at flere energieffektiviseringstiltak faktisk kan gjennomføres. Vi vurderer at det fortsatt er store potensial i å bruke energien mer effektivt i statlige eiendommer, med positive konsekvenser for effektuttak. En tydeligere prising av effekt vil derfor også kunne bidra til å redusere statens miljøfotavtrykk.

Statsbygg berøres i dag av ulike tariffmodeller i ulike deler av landet. Dette skaper regionale forskjeller med hensyn til prissignaler som incentiv til energieffektivisering, samt at modellene er vanskelige å forstå for kundene. Statsbygg støtter derfor NVEs forslag om å standardisere tariffmodellen. Dette gjelder også ved eventuell tidsdifferensiering. Det er viktig at denne regelverksendringen benyttes til å gjøre tariffsystemet mer forståelige for kunden, og tydelig gjenspeiler hovedformålet om å oppnå bedre effektbalanse i kraftsystemet.

Statsbygg vil samtidig understreke at det er viktig å sikre at effekttariffer utformes i tråd med nasjonale energi- og klimamål. Før ny tariffstruktur besluttes bør det derfor analyseres hvilken effekt endringene vil ha for videre utvikling av klimanøytrale bygg og nabolag.

Statsbygg mener dermed en omlegging til effekttariffer bør foregå parallelt med at andre ordninger som stimulerer lokal energiproduksjon og nabolagsløsninger videreutvikles og styrkes. Konkret tenker vi på Enovas ulike støtteordninger og NVE sitt regelverk for plusskunder.

Smartere bygg avlaster kraftnettet

Norske bygg står for om lag 40 % av den totale energibruken innenlands, og en enda større andel av elektrisitetsforbruket. Stortinget vedtok i 2017 en klimalov som lovfester målet om lavutslippssamfunnet i 2050. Klimapolitikken har medført strengere krav til energieffektivisering og satsing på fornybar energi på eller i nærheten av bygg. EU åpner nå også for såkalte micro-grid, eller nabolagsløsninger i ny lovgivning som også vil være EØS-relevant.

Dette regelverket stimulerer innovasjoner som gjør at bygg kan styres smartere energimessig, med lavere energi- og effektbruk som resultat. Dette bidrar til å avlaste kraftnettet, og representerer betydelige kostnadsreduksjoner også i samfunnsøkonomisk forstand. Innføring av effekttariff vurderes i hovedsak som positivt fordi det vil stimulere til økt forbrukerfleksibilitet og smartere styring av effektforbruket.

Nye bygg har mer enn halvert energibehov sammenlignet med få år tilbake, og den bygningstekniske utviklingen fortsetter i raskt tempo. Svært energieffektive bygg med ambisiøse miljømål bidrar vesentlig til klimagassreduksjoner både nasjonalt og globalt. Bygningsbasert og lokal energiproduksjon er en viktig komponent i slike prosjekter. I de tilfellene der slike løsninger er billigere og mer hensiktsmessig enn energieffektiviseringstiltak i selve bygningskropppen, vil dette også være fornuftig i samfunnsøkonomisk forstand.

Batteriteknologien har opplevd tilsvarende kostnadsreduksjon som solcelleanlegg, og blir trolig lønnsomt i nær framtid. Vi antar at lønnsomheten for energilagring vil øke med innføring av effekttariffer.

Statsbygg er som en av de første i Norge i ferd med å installere en batteribank som vil gi oss viktige erfaringer med energilagring. Vi tester også ut smarte styringssystemer, med løsninger for datafangst og stordataanalyser, for å redusere forbruk og sikre optimal komfort i byggene.

I den sammenheng vil det også være behov for pilotering slik at både byggebransje og nettselskaper får erfaring med samspill mellom lokal kraftproduksjon- og lagring og smart effektstyring. Statsbygg har pilotprosjekter knyttet til lokal energiproduksjon-, lagring- og styring på eiendommene campus Evenstad (Høgskolen i Innlandet) og Campus Remmen (Høgskolen i Østfold), i samarbeid med hhv. forskningssenteret Zero emission neighbourhoods (ZEN) og industriclusteret NCE Smart Energy Markets. Ved Campus Evenstad utføres det også forsøk med utveksling av elektrisitet mellom el-biler og strømmettet; såkalt vehicle-to-grid (V2G) løsning.

Statsbygg har som mål å videreutvikle disse, samt etablere ytterligere pilotprosjekter med utforskning av alternative energiløsninger. Statsbygg samarbeider gjerne med energimyndighetene og energibransjen i uttestingen av nye konsepter.

Tilrettelegging for effektstyring på nabolagsnivå

Statsbygg ser det som svært viktig at regelverket stimulerer klok helhetlig utvikling av nabolagsområder som Statsbygg har mange av i sin eiendomsportefølje. Nabolagsløsninger innebærer at for eksempel en næringspark, høgskolecampus eller boligområde, samarbeider om og deler på kostnader ved installasjoner for energiforsyning-, lagring – og styring. Slike løsninger bidrar også til å avlaste kraftnettet og bidra til økt forsyningsikkerhet. Energilagrings- og batteriløsninger vil være en stadig mer sentral del av dette.

Bygg i et nabolag vil ha effekttopper ved ulike tider, men hver for seg har et bygg gjerne begrenset mulighet til å flytte laster. Hvis imidlertid et nabolag i fellesskap abonnerer på en effekt vil det være mulig å oppnå lavere topplast totalt enn hvis hvert bygg i nabolaget har separate effektabonnementer.

Hvis man legger til grunn et nabolagsperspektiv, blir det også mer lønnsomt å investere i større solcelleanlegg, som kan forsyne flere forbrukere i samme nabolag, som for eksempel en høgskolecampus. I tillegg vil det i et nabolagsperspektiv bli det mer lønnsomt å investere i styringssystemer og lagringssystemer som kan kontrollere effektuttaket og bidra til redusert topplast i nettet.

Nabolag vil dermed ha større mulighet til å svare på prissignaler og redusere forbruket i spesielle timer. Nabolagsløsninger kan dermed forventes å være mer effektive enn løsninger hos mindre enkeltkunder.

Høringsnotatet beskriver at det ikke er ønskelig med forbruksreduksjon når det er god kapasitet i nettet, og at unødvendige kundetilpasninger gir et samfunnsøkonomisk tap. Nabolagsløsninger vil redusere behovet for slike kundetilpasninger.

Konklusjon

Statsbygg stiller seg positiv til den foreslåtte modellen med abonnert effekt og et overforbruksledd. Vi ser dette som et godt incentiv til å forsterke bygningssidens positive bidrag til kraftsystemet.

Videre vil vi understreke at omlegging til effekttariffer bør ses i sammenheng med styrket tilrettelegging for lokal energiproduksjon og nabolagsløsninger, for eksempel gjennom Enovas støtteordninger og NVE sitt regelverk for plusskunder. Vi vurderer at det vil være hensiktsmessig å legge særlig til rette for effektstyring på nabolagsnivå.

Det er dessuten vesentlig at NVE sikrer en standardisert utforming av den nye modellen for å unngå lokale variasjoner i innretning og prisnivå, i tillegg til å sørge for at ordningen framstår som transparent og blir godt kommunisert til nettkundene.

Statsbygg deltar gjerne i en nærmere dialog med NVE for å udype våre budskap.

Med hilsen

Harald V. Nikolaisen,
Adm.direktør

